

แรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร
Motivation of Self-breast Examination of Women in Mueang District
of Chumphon Province

เพ็ญพิศ จีระภา
Penpit Jeerapa

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Master of Science Program Thesis in Public Health
Phetchaburi Rajabhat University

2554

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ แรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร
ผู้วิจัย นางเพ็ญพิศ จีระภา
สาขาวิชา สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.เวทิน นพนิตย์)

.....ประธานกรรมการ
(ดร.บุษราคัม สิงห์ชัย)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.เวทิน นพนิตย์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.บัวตั้น เขียวอารมณ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช เพ็ญบัวขาว)
บัณฑิตศึกษา
ศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ แรงงูใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ผู้วิจัย นางเพ็ญพิศ จีระภา สาขาวิชา สาธารณสุขศาสตร์ พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแรงงูใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี 2) ศึกษาพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี และ 4) ศึกษาอำนาจการทำนายของแรงงูใจต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีอายุ 35-60 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร จำนวน 398 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวม 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. แรงงูใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ประกอบด้วย การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง
3. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตน และการกำหนดการกระทำด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง
4. การวิเคราะห์อำนาจในการทำนายของแรงงูใจต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตนและการกำหนดการกระทำด้วยตนเอง ในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง สามารถทำนายพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง ได้ร้อยละ 38.70

ผลการวิจัยนี้น่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมในการสร้างค่านิยม และเจตคติที่ถูกต้องให้กับสตรี เพื่อส่งเสริมให้เกิดแรงงูใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง อันนำไปสู่พฤติกรรมการป้องกันโรคที่ยั่งยืนต่อไป

Thesis Title : Motivation of Self-breast Examination of Women in Mueang District of Chumphon Province **Researcher :** Mrs.Penpit Jeerapa **Major :** Public Health Science **Year :** 2011

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the motivation influenced an intention to perform self-breast examination, 2) study the self-breast examination behaviors, 3) study the correlation between the motivation influenced the intention to perform self-breast examination and self-breast examination behaviors, and 4) study the power of prediction of the motivation influenced the intention to perform self-breast examination. Samples were 398 women in the age range 35-60 years in Mueang district, Chumphon province, selected using cluster random sampling. The research instrument was a questionnaire with a reliability value of 0.86. Data were analyzed by using Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and stepwise multiple regression.

The research results were as follows:

1. The motivation influenced the intention to perform self-breast examination was composed of—, firstly, perceived susceptibility and severity of breast cancer, secondly, self-breast examination, and lastly, self-regulatory self-breast examination. The mean scores among the three factors the samples perceived were at a moderate level. Hence, incentives for self-breast examination should be promoted.
2. The self-breast examination behavior was moderate.
3. The correlation between the motivation and the self-breast examination behaviors of samples showed that the perceived self-efficacy and the self-regulatory self-breast examination had the positive relationship with the self-breast examination behaviors. The level of significance was at 0.001. Nevertheless, perceived susceptibility and severity of breast cancer did not show any relationship with self-breast examination behaviors. Therefore, incentives for self-breast examination should be studied, specifically on the perceived self-efficacy and self-regulatory self-breast examination.
4. The perceived self-efficacy and the self-regulatory self-breast examination had the power of prediction, of the motivation influenced the intention to perform self-breast examination, at 38.70 percent. Breast cancer prevention strategy should also include reinforcement plan for women.

This research results indicated that the findings can be adopted to create values and attitudes for women in order to intend to perform self-breast examination, leading to sustainable behavior prevention.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.เวทิน นพนิตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.บุษราคัม สิงห์ชัย ประธานกรรมการสอบ และดร.บัวตัน เขียวอารมณ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคอยแนะนำ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิชาให้

ขอขอบพระคุณนางสาวไอรินา พรหมสถิต พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ นางกฤษณี วิชิตระกูล นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ และนางสาวสมพร แวงแก้ว นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทำให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพมากขึ้นขอขอบพระคุณ

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อคุณบิดา มารดา ครอบครัว ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีอาจะบุญมาได้ทั้งหมด ที่กรุณาให้กำลังใจช่วยเหลือและให้การส่งเสริมสนับสนุนด้วยดีตลอดมา จนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

เพ็ญพิศ จีระภา

สิงหาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพประกอบ.....	(9)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
โรคมะเร็งเต้านม.....	7
การตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	13
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ.....	15
ข้อมูลพื้นฐานอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
แบบแผนการวิจัย.....	34
เครื่องมือในการวิจัย.....	34
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	37

การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4 ผลการวิจัย.....	41
ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	41
ส่วนที่ 2 แรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	46
ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	47
ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน.....	48
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	51
สรุปผลการวิจัย.....	51
การอภิปรายผล.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	56
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	64
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	66
ภาคผนวก ค รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง.....	76
ประวัติผู้วิจัย.....	82

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 บุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข สังกัดกระทรวงสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ปี 2553.....	24
2.2 สถิติชีพอำเภอเมืองชุมพร ปี 2548-2552.....	24
3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำบลและหมู่บ้าน.....	33
3.2 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา.....	39
3.3 แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน.....	40
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา.....	42
4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ รายได้ จำนวนบุตร.....	43
4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีก้อน ที่เต้านม การมีสมาชิกในครอบครัวเป็นโรคมะเร็งเต้านม การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ วิธีการตรวจ เต้านมด้วยตนเอง และเหตุผลของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	44
4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับแรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วย ตนเอง.....	46
4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับพฤติกรรมในการตรวจเต้านมด้วย ตนเอง.....	47
4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับพฤติกรรมในการตรวจเต้านมด้วย ตนเองของกลุ่มตัวอย่าง.....	48
4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์การทำนาย เมื่อเพิ่มการทำนาย เข้าทีละตัว.....	49
4.8 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และในรูปคะแนนมาตรฐาน ค่าคงที่ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายพฤติกรรมตรวจเต้านมด้วยตนเอง ของกลุ่มตัวอย่าง.....	50

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6